

«Mīlestība ir ķīmija. Draudzība nav ķīmija, tās ir draudzīgas attiecības»

RTU Zinātniskās bibliotēkas darbinieces Dace Kivliša un Lāsma Zariņa sarunājas ar bijušo RTU asociēto profesoru **Modri Drilli**. Pašreiz Modris Drille ir Latvijas Nacionālā akreditācijas biroja (LATAK) vadošais vērtētājs. Saruna notika 12.11.2013., pēc vairāku studentu un absolventu ieteikuma.

Modris Drille daudzus gadus bija RTU Ķīmijas fakultātes pasniedzējs, tomēr pašlaik savas darba attiecības ar universitāti ir pārtraucis. Tie, kas viņu pazīst, „dzirdēs” īstās intonācijas un ieturētās pauzes. Brīžiem mūsu sarunā ieskanas skarbāki toņi, bet varbūt tas ir uz labu, jo bez kritikas nav izaugsmes. Ir daudzas lietas, ko var un vajag uzlabot un mainīt. Šajā intervijā izmantosim arī M. Drilles bijušo **studentu pierakstītos izteicienus** (skat. šeit) no viņa lekcijām.

Mazam ieskatam :

- * *Kristālu nevis jāaudzē, bet jāaudzina*
- * *Eksāmens ir liela cūcība - var paveikties un var nepaveikties*
- * *Ja tu neproti vārīt zupu, tu nemācēsi vārīt sintēzi*
- * *Smaržo pēc selenīdiem, tas ir vēl trakāk nekā pēc ķiplokiem*
- * *Fluors tiek kārdināts un rodas SeF_4*

Laikam jau pasniedzēja izcilā humora izjūta sajūsmināja studentus. Pasniedzējs vienmēr lika justies modriem.

Studentiem Jūs pietrūkstat...

Es tagad tiekos ar bijušajiem studentiem un viņi saka, jā, ja mēs to būtu zinājuši, ka mums tas noderēs, mēs būtu mācījušies to, ko jūs mums stāstījāt par laboratoriju izveidošanu, vadīšanu un akreditāciju, bet mums šķita, ka tas ir kaut kāds murgs. Es viņiem saku jā, jā tas bija murgs arī man. Vai jūs mums varētu vēl kaut ko pastāstīt, bet es saku, nē, es vairs neesmu tajā sistēmā.

Tā kā tiekamies kādā Rīgas kafejnīcā, tad saruna aizvirzās par šo tēmu....

Vecākais dēls man uzdāvināja braucienu uz Parīzi, kopā ar viņa ģimeni. Tad mēs pavērojām viņu kafejnīcu kultūru. Un, kad es biju ar draugiem Krētā, pavēroju kafejnīcu

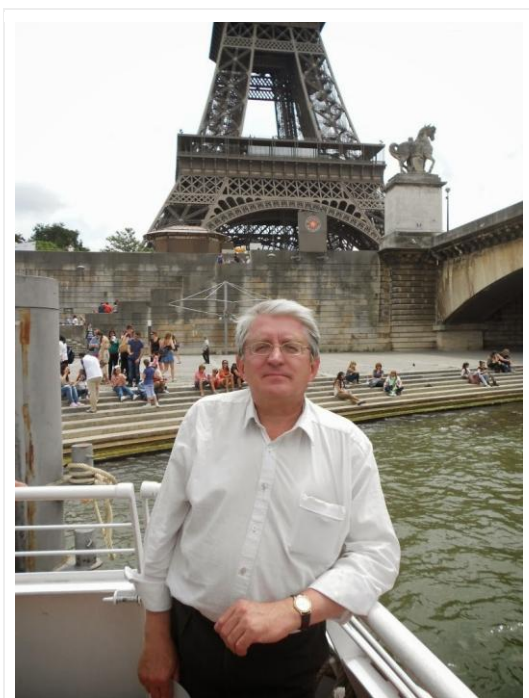
kultūru tur. Jāsaka tā, jo tālāk uz siltām zemēm brauc, jo kafejnīcu kultūra ir augstāka. Bet Krēta ir šķērslis tālākai salīdzināšanai, tālāk vairs nevajadzētu... es esmu bijis Ēģiptē...

Francijā vajadzētu būt augstai kultūrai...

Parīzē – blakus kafejnīcai uz ietves - galdiņš, viens krēsls vienā pusē, otrs – otrā, sarunājas, kaut ko uzkož, un aprunā garāmgājējus. Ne tikai, labprāt tos uzrunā un iesaista sarunā...

Krētā, tur mūsu grupā bija jauniešu pāris. Mēs runājām par dažādām mulķībām, stāstījām kā dzīvot pareizi, pēc tam viņi teica, ka mēs esot viņiem kā krusttēvi. Ja mēs atgriežamies pie kultūrām, pārsteidzoši, ka, piemēram, Krētā, kura dzīvo uz tūrismu, pa dienu kafejnīcas ir tukšas, tur aicina iekšā, aptekalē katru tūristu. Bet tikko pulkstenis ir 5 pēcpusdienā, tā tūristi pavācaties malā, visi krētieši nāk un gāžas iekšā kafejnīcās. Sēž, ēd, dzer un sarunājas.

Man bija tas gods piedalīties Gundara Mežinska 60 gadu jubilejā, 14.02.2013. Es toreiz lasīju „sprediķi” par Čūskas gadu un pašās beigās es tā arī teicu, ka pārstrādāties nevajag, strādāt vajag ar mēru, kā Grieķijā — 2 stundas dienā nostrādā un saņem mēneša algu, 2 stundas dienā, 5 dienas nedēļā, un mēneša alga sanāk. Bet ja strādā vēl 2 stundas dienā 5 dienas nedēļā, Tev sanāk prēmija uz Ziemassvētkiem, ja vēl divas – prēmija uz Lieldienām, bet, ja 8 stundas dienā, tad 13. alga ir garantēta ... un grieķi nepārstrādājas...

Parīzē, pie Eifeļa torņa, 02.07.2013.

Latvieši ir strādīga tauta...

Tas tiesa, mēs skrienam Eiropai pa priekšu, un nu mēs redzam, cik tālu esam aizskrējuši. Šobrīd es mēnesī saņemu 2x vairāk kā fakultātē, kas arī bija viens no faktoriem, kāpēc es aizgāju, bet austrietis tikpat saņem vienā darba dienā. Mēs esot labi, bet, kur tas labums pazūd, ja viņiem maksā divdesmit reizes vairāk.

Kā ir ar ilgām pēc studentiem un pēc lektora darba...

Lektora darbs pašreiz ir analogs skolotāja darbam. Tie skolēni, kuri ir mācījušies pēdējos 20 gados šajā sistēmā, kuras izveide ir saistīta arī ar manu vārdu, jo es, Jānis Švirksts, Mihails Gorskis un daudzi pieredzes bagāti skolotāji bijām eksperti jaunajām ķīmijas mācību programmām skolām, nu ir mūsu studenti. Skolēni atnāk uz augstskolu un pieprasa, lai dod viņiem visu, sākot ar lekciju konspektiem. Šī sistēma ir visur, jaunieši iet un ļoti uzstājīgi pieprasa un ņem, bet paši nespēj neko dot. Es te absolutizēju, ir jaunieši, kuri var darīt un spēj dot, bet tādu ir maz.

Jūs nostrādājāt fakultātē 36 gadus, sākat jauns, zaļš, ar ideāliem...

Mana sākotnējā izaugsme bija profesora Aleksandra Veisa – toreizējā Rīgas Politehniskā institūta rektora – labvēlības ēnā. Tā visu laiku gāja man līdzi.

Tajā laikā bija cita attieksme, citi ideāli...

Jā, protams, ar ideāliem gāju. Jāsaka tā, ka man paveicās. Attieksmi pret mani katedrā noregulēja profesors A. Veiss. Daudzi katedrā izstrādāja un aizstāvēja disertācijas un aizgāja, es biju viens no retajiem, kas palika. Nu es jau arī biju ideālu vadīts un nedaudz „pasists uz augšu”. Tādi eksperimentatori - lekciju eksperimentu demonstrētāji - kā es, un to es tagad varu stabili teikt un lielīties, vairs nav. Ir analogi, bet ne tādi kā es.

Citāti no lekcijām:

- * Neskatoties uz to, ka jūs mani mīlat, es jūs nemīlu!*
- * Gods nomirt auditorijā studentu priekšā!*

Fakultātē šobrīd ir jauni pasniedzēji?

Jā, jā, ir, ir M.Turks, M.Plotniece, N.Batenko un citi ... es pamanu, cik aizrautīgi viņi strādā ar studentiem. Nenoliedzu viņu entuziasmu, bet es uzskatu, ka par darbu ir jāmaksā. Viss maksā to, ko tas maksā. „Un zināšanas par velti ir tā vērtas” (citēju Laimoni Embrektu).

... nu ja, lai maizei klāt sanāk arī desa...

Vēl ir viena lieta: ja Eiropā izveido vienu mācību grāmatu, kas atbilst valsts mācību standartiem, un te es nemaz nerunāju par pārdošanu, bet tikai sagatavošanu izdošanai, tad autorhonorārs ir 100 000 eiro par grāmatu, Latvijā autoru kolektīvs saņem 100 Ls par grāmatu... Mēs tagad divatā ar Velgu Kaksi izveidojam mācību grāmatu, kura tūlīt nonāks tipogrāfijā. Runa ir par „Ķīmiju 8.klasei”. Grāmatai jābūt vienkāršai. Pie tās strādāja māksliniece, redaktori. Cerams, ka sanāca, lai skolotāji lasa, stāsta un kritizē... Būs arī „Ķīmija 9.klasei”.

Citāti no lekcijām:

- * Neticiet tam, kas ir rakstīts - it īpaši tam, kas ir rakstīts uz sienām.*
- * Ķīmiķi varētu sasveicināties ar "ĶEPT", tad citi to nesaprastu.*

Tagad nedaudz par 2012. g. iznākušo „Lekciju konspektu neorganiskajā ķīmijā”. Būtībā fundamentāla grāmata, bet ar „odziņu” - ar apzinātām kļūdām. Kam ienāca prātā tāda ideja?

Ideja radās jau sen, kad Profesionālās izglītības attīstības aģentūra, kas vēl nebija tapusi par Valsts izglītības attīstības aģentūru [no PIAA uz VIAA], pieņēma projektu pieteikumus mācību materiālu izstrādei. Tajā strādāja ”fiksi čaļi” un „foršas” meitenes, saņēma labas algas. Kad es iesniedzu savu projektu kopā ar maniem kolēģiem, ka mēs taisīsim mācību grāmatu ciklu un lekciju ciklu, kas derēs arī skolai, (gatavi piedalīties tajā bija Svetlana Čornaja, ar lielu pieredzi darbā skolā, Iljo Dreijers, kurš izcili raksta, Ineta Rozenštrauha un pārējie, kas minēti projektā) tad man atbildēja, ka, nē, nekas nesanāks.

Viņu vērtējumā projekta kļūdas bija būtiskas, kolosālas: vidusskolas skolotājus biju nosaucis par ķīmijas skolotājiem, jo uzskatīju, ka citiem to grāmatu tā kā nevajadzētu, biju apsolījis nodokļos samaksāt vairāk nekā vajag, jo biju noapaļojis santīmu no 0,5 uz augšu, tas ienesot drausmīgus zaudējumus ES Eiropas sociālajiem fondiem. Tās bija kolosāli daudzās „vainas”, lai finansējumu atteiktu, bet finansējums bija tikai 200 000 Ls un no tiem 12 000 Ls tika ietverts mācību grāmatu iegādei RTU ZB Ķīmijas nodaļai.

LU Ķīmijas fakultātes bibliotēkai Jānis Švirksts sava projekta ietvaros šīs grāmatas dabūja, mūsu fakultātes bibliotēkā to nav, jo nebija tādas naudas. Tad, kopā ar sešiem studentiem nolēmām rakstīt konspektu. Par pamatu tika ņemtas manas lekcijas un viņu apkopotais materiāls, gatavojoties kolokviji neorganiskās ķīmijas kursā. Sākotnēji jaunais mācību materiāls vairākus gadus pastāvēja i-netā ar milzīgi daudz kļūdām, speciāli saliktām „mīnām” un manā stilā, lai redzētu, kā tiek norakstīts. Un tika bezkaunīgi norakstīts. Interese bija, jo kad sāka COPY - PASTE taisīt, sāka nākt sūdzības, ka no pdf formas var tikai izdrukāt, bet nokopēt tikai ¼ daļu no lpp., laba programma tika izmantota, lai aizsargātu. Zagt gribam. Gribam paņemt cita darbu un uz tā profitēt. Nu neizdevās. Tad es nolēmu lūgt finansējumu RTU mācību prorektoram U. Sukovskim, lai sagatavotu „Studentu lekciju konspektu”. Prorektors finansējumu piešķīra. Un es vēlējos to kārti izspēlēt līdz galam un

man tas izdevās. Es to grāmatu tā arī gribēju iesniegt, kā studentu konspektu darbam lekcijās: lūk, te jums ir tādi „robiņi” atstāti, jūs tur ierakstiet kaut ko tā kā darba burtnīcā (kā skolā mācīja).

Kad grāmata iznāca, studentiem teicu, lai katrā nodaļā meklē kļūdas. Sākumā gāja grūti, kamēr viņi „piešāvās”, bet pēc tam, kad iegāju auditorijā un gribēju sākt savu „sprediķi” par kādu tēmu, tad bija sauciens: pag, pag, pasniedzēj, mēs vispirms izskatīsim tās kļūdiņas. Tagad bibliotēkā puse grāmatu ir izlabotas. Savam pēctecim ieteicu sarunāt ar bibliotekārēm, lai nākamajai grupai atlasa vēl neizlabotās grāmatas. Lai strādā! Grāmata divus gadus būs nokalpojusi un tad to var norakstīt. Es tiem 6 studentiem solīju, ka uz šīs grāmatas bāzes taps nākošā, bet nu jau es vairs tur nemācu.

Citāts no lekcijas:

*** Gurķa sastāvā ir 99% ūdens, ķirbja - 60-cik-tur %. Cilvēkam ir 70-80%. Cilvēks atrodas starp gurķi un ķirbi.**

Vai viegli „atkost”, ja gribas profesoru piešmukt un no i-neta „novilkto” uzdot par savu darbu?

Tas nav nemaz tik viegli un tas prasa laiku. Tad ir jābūt, teiksim, kā Vācijā : 1 lekcija un 1 seminārs nedēļā, students nodod savu darbu un vērtējumu saņem pēc 1 mēneša. Visas pārbaudes veic asistenti. Pamēģiniet pie mums studentam atbildēt pēc mēneša. Dekanāts „uzsprāgs” no sūdzībām un mēs „uzsprāgsim” no aizrādījumiem.

Mans dēls vērtējumu saņem pēc 1/2 gada, un es nevarēju saprast, kāpēc tas tā notiek...

Bet tad ir jābūt resursiem un adekvātam atalgojumam.

Uz perona, Minstere, 06.07.2013.

Vai nav vēlme atkal pastrādāt Vācijā?

Kolēģi, kas mani iepriekš aicināja, ir aizgājuši pensijā. Tagad viņu vietā ir 2 jaunas profesores, 34 un 44 gadus vecas, kuras skaidri un gaiši pateica: „Mums nav intereses sadarboties ar Austrumiem.”

Kāda ir Jūsu pieredze, ja nevar uzticēties i-netam, kā ir ar datu bāzēm...

Ja tās ir brīvpieejā, kāpēc ne, arī i-netu var izmantot, tikai ir jābūt kādam, kas sniedz padomu, vai tas ir pareizi. Izziņas avoti ir jāvērtē kritiski, vienkāršākais variants - Vikipēdija. Šiem avotiem un tulkojumiem mēs nevaram ticēt „uz aklo”, es salīdzinu 3 valodās, bet students to nedarīs. Viņš apšaubāma tulkojuma materiālu paņems kā vienīgo

īsto. Savā laikā pats izmantoju un studentiem ieteicu lietot ne visai legālas, bet labas grāmatas angļu valodā.

Mēs nevaram atteikties no modernā, bet nevar visu pārvērst par „i-pad” spaidīšanu un dzenāšanu no vienas mājas lapas uz otru un pēc tam autentiska šī teksta pasniegšana ar tādu vizuālo, taču indīgu piebildi... nu jā, jūs jau to nezināt, fiksi, fiksi pašķirista un nocītē kādu fragmentu no teksta. Apmēram tā tas notika, kad biju uzaicināts uz radoraidījumu „Zināmais nezināmajā”, ļoti vienkārši izstāstīt par kristāliem, bet man bija drausmīgas iesnas un paaugstināta temperatūra. Franciskā izrunā es to dialogu norunāju, un tad sākās zvanīšana. Viens piezvanīja un paziņoja, ka tādus, kā šis runātājs, vajag dzīt no augstskolas projām, Ķīlim ir taisnība. Nu pūlim arī ir taisnība...

Vai Starptautiskā konference „EcoBalt” pārceļas uz Viļņu pavisam?

Kad iestājās krīze un līdzfinansējumu nedabūjām nepieciešamā apjomā, nolēmām, ka ar ideāliem vairs nenodarbosimies. 2012. gadā „EcoBalt” LU organizēja Arturs Vīksna un darba grupa viņa vadībā. Bet 2013. gadā „EcoBalt” notika Viļņā.

Mana sākotnējā iecere bija, ka konference katru gadu notiktu vienā no Baltijas valstīm. Viļņā mani slavēja un man, manā vecumā, tas patika. Latvijā nekas tāds nav piedzīvots. Mani nosauca par konferences Tēvu un iepazīstināja visus dalībniekus, man liekot piecelties kājās.

1. dienā viss notika Lietuvas ZA ēkā, to atklāja ZA prezidents. Nākamajā dienā konference turpinājās Viļņas universitātes Ķīmijas fakultātē. Darba grupu vadīja Ķīmijas fakultātes dekāns un viņam palīdzēja jaunieši, kuri laipni „ganīja” orgkomiteju, t.i. mūs un visus

konferences dalībniekus ar augstu atbildības sajūtu. Perfekta organizācija, pie mums tāda pagaidām nav. Dizains pamainījies. Patīkami redzēt šo emblēmu. Lietuvieši pacēla ļoti augstu šo organizēšanas līmeni.

Vai Latvijas ZA arī ir piedalījusies EcoBalt konferences rīkošanas pasākumos?

Jā, jā... bija viens, kas reiz pienāca un teica, ka vajagot taisīt konferences programmas komiteju, viņš būtu ar mieru kļūt par tās priekšsēdētāju, ... nu es viņu ieliku, komiteju komplektēju, programmu sagatavoju. Nākamajā gadā es ieliku LU profesoru Arturu Vīksnu par programmas komitejas priekšsēdētāju, kurš aktīvi līdzdarbojās jau iepriekšējos gados; jo tikai saņemt godu un neko nedarīt, tas tomēr ir par daudz...

Lietuvā, droši vien, ir tāpat...

Es biju priekšsēdētājs, neko nedarīju, pateicu tikai idejas, organizācijas darba komitejā bija Artūrs Vīksna un lietuviešu kolēģi. Artūrs ļoti daudz izdarīja: apzināja visus, kas vēlas braukt, dabūja finansējumu no LU prorektora, sarunāja autobusu no Latvijas universitātes un 27 cilvēki aizbraucām. No RTU MLKF bijām gana daudz: es, Sv. Čornaja, D. Kalniņa un studenti.

Citas intereses; literatūra, fizika...

Ja ir laiks, palasu, bet pārsvarā tagad jālasa normatīvi tehniskie dokumenti, kā pareizi novērtēt laboratoriju darbību.

Tas ir darba laikā

Nē, arī pēc darba laika jālasa, vislabākais līdzeklis kā aizmigt... pie trešās lpp. jūties tā kā pavisam noguris... J. Rubenā izteicienus par Dievu un esību tagad lasu. „Domu teātris”, izdevusi „Zvaigzne ABC”. Katru vakaru vienu lpp. izlasu, teksti ir ļoti labi, es to izmantoju. Ceļojumā pa Krētu lasīju draugiem.

Vai Jūs zināt, ka daži entuziasti ir savākuši Jūsu izteicienu apkopojumu... vai esat lasījis...

Jā, zinu, bet man to nav. No manām lekcijām daudz var savākt.

Vēlreiz citāti:

**** Cēlgāzes nospļaujas pār kreiso plecu un sāk reaģēt***

**** Ksenons rada aizdomas, ka tas būs vēl nekaunīgāks, nekā Kriptons***

**** Jūs dzirdējāt ko es saku? Jūs kurli vispār esat. Kamasutru vajag lasīt. [...] Un ksenons atdodas pat skābeklim***

Studenti skumst pēc Jums...

Ir jau patīkami dzirdēt, bet lai iet un pasaka paldies tiem, kuri gadiem ilgi stimulēja manu aiziešanu. Es esmu vīlies visā Izglītības un Zinātnes sistēmā, ko radījusi Ministrija.

Bet studenti tajā visā neiedziļinās...

Man žēl, bet piemaksāt pasākumam, kas ir bankrotējis, vairs negribas....atmiņas, jā, atmiņas ir vienīgā paradīze, no kuras mūs var izdzīt vienīgi Dievs...

Bet atmiņas par bibliotēku taču Jūs silda...

Nu stipri silda. Bet bibliotēkai grāmatas „Kīmijs 8. klasei” un „Kīmijs 9. klasei” es nedāvināšu. Būs jāiet pie dekāna un jālūdz, lai nopērk.

Gan jau bibliotēka pati nopirks...

Protams, ka bibliotēka nopirks.

Ko bibliotēka varētu darīt, ko mēs varētu uzlabot?

Iegādāties studijām nepieciešamās jaunās grāmatas, kaut vai pa 1 eksemplāram.

Daži uzskata, ka, jāpērk e-grāmatas, datu bāzes, ka papīra formāta grāmatas ir pagātne...

Tas ir pareizi, e-resursi ir vajadzīgi, tos arī var pirkt pēc tam, kad grāmata ir nopirkta, jo vienu grāmatu nevarēs izdot visiem studentiem. Piemēram, „Ķīmija 8.klasei”, ir paredzēts arī e-variants (es nezinu, kā tas būs tīri tehniski: ja nopirks kompaktdisku, kas pavada šo grāmatu, vai ar paroli, vai kā savādāk varēs lasīt, elektroniskajā versijā), iespējams, būs vēl interaktīvāk, varbūt tur elektroniski sitīs pa nagiem...

Vairāk vai mazāk - grāmata ir tas, kas saglabājas. Jā, var nodegt, var noslīkt, bet cik daudz materiāla ir aizgājis bojā sabrūkot elektroniskajām sistēmām. Tas pats kompaktdisks, ko mēs ar Juri Vaļinieku taisījām („Ūdens ķīmija un mikrobioloģija”) pēc 5 gadiem tas „uzkārās”, labi, ka Centrālajā b-kā tas bija saglabājies un jūsu speciālists Juris Pavlovskis uztaisīja kopijas vairākos variantos un man arī iedeva, tā tad mēs jau nodublējām.

Es iedevu studentiem, viņi arī „atkoda”, viņiem tās speciālās programmas, talantīga tā grupa bija, un nodublēja sev, līdz ar to tās kopijas ir. Iet runa par to, ka elektroniskā sistēma kā tāda sāk brukt, un amerikāņi sāk atteikties no stabilu datu glabāšanas elektroniskajā sistēmā.

Nē, nu tagad taču ir „mākoņi”....

Mākoņi ir informācijas pārsūtīšanai, es draugiem fotogrāfijas pārsūtu ar mākoņiem... pievienoju adreses un, lai lejuplādē.

M.Drille sveic savus kolēģus Vestfāles Vilhelma universitātes Ķīmijas didaktikas institūtā, 28.06.2013.

Tur var arī uzglabāt info...

Jā, var... līdz pirmajam negaisam. Mākonim, kuru izmantoju es (tā ir franču modes lapa, ar kolosālām reklāmām) un kuru man ieteica draugi, ir nosacījums - 2 nedēļu laikā lejuplādēt info, tad iztīra to mākonīti...

Labs teiciens...līdz pirmajam negaisam...

Jā, un tad, kas būs tas būs. Mums ne vienreiz vien ir bijuši gadījumi, kad saiet viss „grīstē” un ne vienā vien sistēmā.

Mums bija Open Access nedēļa, kuras laikā mēs reklamējām e-lasītājus. Studenti īsti nemācēja ar tiem rīkoties, laikam, grāmata tomēr ir paliekoša vērtība.

Ir, ir, grāmata ir vērtība. Es tagad stāvu lielas problēmas priekšā, man daudzas grāmatas nevajadzēs un tās sāku piedāvāt interesentiem. Dažas ir paņemtas, dažas izmanto fakultātē, dažas es noliku skapītī jaunajā darba vietā, bet es tās neesmu pat pakustinājis, jo man tagad ir cits darbs, ir cita dzīve. Mājās man ir tādas grāmatas, kuras ir žēl izmest, bet kaut kā šis jautājums būs jārisina, jo papildus vietas jau vairs nav. Turpinot par šī brīža situāciju Latvijā, es saku, ka ekonomika ir ekonomiska. Laiks ir nauda, bet nauda ir apaļa un ripo. Nav risinājuma, ir tā, ka viens kaut ko dara, bet pārējie profitē uz tā bāzes, arī mūsu izglītības sistēmā to darītāju tāds tievs kātiņš, kā pienenei un tā pūkainā galva... Tas ir visur, ar to es saskaros arī tagad un mani tas pārsteidz. Tajā pašā laikā es dodos uz laboratorijām, kas nodarbojas ar praktisko testēšanu un tur viss ir klasiski: laboratorijas vadītājs, kvalitātes sistēmas vadītājs, tehniskais vadītājs un visi viņi strādā.

RTU pasniedzēji arī strādā...

Jā, nenoliedzami, un labi strādā, mēs taču redzam un dzirdam, daudz kur izskan vārdi un parādās darbi. Konferencē mēs gan dzirdējām, ka manas un manu kolēģu zinātniskās ieceres un pētījumu intereses jau realizējas,... nu nē, tas nav nekas sevišķs, francūzis, anglis par to stāstīja, nedaudz amerikānis pieminēja. Izrādās viņi par to tēmu pat referātus lasa. Apmēram to pašu dara pie mums fakultātē, tikai starpība tāda, ka vienam tas darbs, ko viņš dara, ir nozīmīgs un svarīgs, bet pārējiem mazsvarīgs. Tad R. Kīlim bija taisnība, reforma ir jātaisa ļoti radikāla..., bet taisot radikālu reformu... mēs varam daudz ko nograut, daudz ko pazaudēt, daudzi, vienkārši reformas dēļ, aizies prom, kaut varētu neiet prom - un tādēļ labāk netaisīt reformas.

Man liekas, ka Latvijā vispār ir ļoti izteikta nevērība pret cilvēkiem

O, jā, tas gan! Aizbrauciet uz Lietuvu, tur kaut kā jūties siltāk, tur pat garāmgājējs uzsmaida, nemaz jau nerunājot par Krētu, kur viņi visi skatās, kā no tevis naudu izkrāpt, bet citādāka attieksme ir. Mums tā, pirmkārt, ir mentalitāte, otrkārt, drūmā vide – tumšais laiks, tas mūs tādus padara. Aizbrauciet uz Norvēģiju, viņi ir vēl drūmāki.

Norvēģiem ir nafta...

Tas gan viņiem ir.

Saņemot Vācijas Akadēmiskā apmaiņas dienesta (DAAD) stipendiju, mācību grāmatas "Ķīmija 8. un 9. klasei" izveidei, 24.05.2010.

Saņemot Vācijas Akadēmiskā apmaiņas dienesta (DAAD) stipendiju, mācību grāmatas "Ķīmija 8. un 9. klasei" izveidei, 24.05.2010.

Un tas viņus dara laimīgākus

Viņiem ir skaisti ūdenskritumi, iesprostotās upes, kas ražo elektroenerģiju, par kuru maksāt viņiem pat nav jēgas, jo mūsu naudā tas ir 0.01Ls par kW/h. Toties viņiem tagad ir cits hobijs, viņi pērk mazās saliņas, tai saliņā ceļ mazu mājiņu, jo lielu uzcelt nevar, nav vietas, uz jumta liek saules baterijas, lai varētu uzsildīt tējkannu un iedarbināt radio aparātu un atslēdzas no sabiedrības...

Norvēģiem ir labi....

Mums arī jādomā, būs mums saules baterijas vai nebūs, jo jaunās baterijas ir ļoti jutīgas - pat mēnesgaismu spēj akumulēt un, saprotams, ekvivalenti ražot strāvu. Viss turpina attīstīties: jaunākās tehnoloģijas ir tādas, ka uz jumta uzliek speciālu sietu, uz tā uzklāj speciālu krāsu, tad tā masa silst un staro enerģiju, elektroni skrien, un tad, kad viņus saliek rindīnā, strāva sanāk.

Ko Jūs varētu novēlēt tagadējiem un topošajiem studentiem...

Nu to pašu, ko teica V.I.Uļjanovs (Lēņins): „Mācīties, mācīties un vēlreiz mācīties!” 3 izsaukuma zīmes...

Var viņiem pastāstīt Laimoņa Embrekta teicienu: „Zināšanas par velti ir tā vērtas.” Un tikai pēc tam, kad viņi beigs studēt, viņi zinās, ko nav uzzinājuši. To es saviem II kursa studentiem katru rudenī teicu, pēc prezentācijas par pirmatnējo sprādzienu, par atomu un Zemes rašanos, par vides problēmām un to saistību ar ķīmiju. Pašās beigās piebilstot, ka Jēlas universitātes rektors katru gadu I kursa studentiem saka vienus un tos pašus vārdus: „Mēs jums daudz mācīsim, bet mēs nevaram pateikt, kas jums dzīvē noderēs; un jūs daudz mācīsieties, un jūs arī nezināt, kas jums dzīvē noderēs”.

Un teiktajam ir dzīvs piemērs, kad es aizbraucu tagad pie saviem bijušajiem studentiem: ... „vai, ja mēs būtu to zinājuši...” - es zināju, es teicu... Dzirdēt protam, bet nesadzirdam, lasīt protam, bet izlasīto nesaprotam, dzejā var runāt...

Ko Jūs gribētu novēlēt kolēģiem?

Izturību... mazāk ēst, vairāk strādāt... ar ideāliem jau nepaēdīs! Un priecāties par katru dienu. Ir reāli priecāties par šodien, nevis apcerēt, ka vakar bija grūti un nav nekādas jēgas apcerēt, ka rīt būs labāk, mana vecmāmiņa teica: „Labāk jau bija!” - sakrāli vārdi.

Bet mums tagad uzcelš studentu pilsētiņu, jaunu bibliotēkas piebūvi. Tūlīt sāksies fakultātes renovācija

Ēkas savu ir nokalpojušas – tās ir jāatjauno. To, ko Kronvalda bulv. 4 ir izdarījusi LU, ir jāuzņem ar dalītām jūtām, jo vēsturiskā daļa ir pilnīgi visa noslaucīta, bet ir ielikti jauni logi; siltas, vienkāršas, bet modernas laboratorijas, bija iespēja, un tā bija jāizmanto.

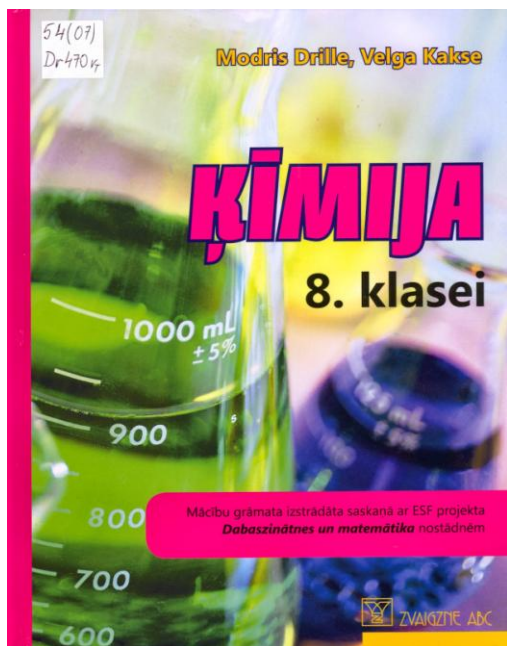
Tā, kā bija Kronvaldos fakultātes laikos, nav un nebūs nekur... laba aura...

Bija, viss tas bija... Tomēr tā elektronika ir nogrāvusi vēlmi domāt. I-netā iesitam vienu vārdu un domājam, ka viss kārtībā, bet tur viss ir ačgārni. Tādēļ skolā ir jābūt labam skolotājam, augstskolā pasniedzējam arī, vēlams, labam.

Es arī uzreiz nekluvu labs. Kad gatavoju jauno paaudzi, varu noskaitīt, kuri kļuva mani mīļulji, Viens no tiem ir Remo Merijs-Meri. Sākumā, kad es viņam uzgrūdu lasīt vides ķīmiju skolotājiem, tā tak bija lauvu bedre, kurā es viņu iemetu, viņš atnāca un pateica, ka viņš nevar... vari gan, tev padosies... tagad ir asociētais profesors, nebaidās no studentiem, zinošs jauneklis un es varu sev gaudīt galviņu, jo tas ir mans audzēknis un „polimēri” (kolēģi no PI) to labi apzinās, bet tādi negadās katru gadu, tādi negadās pat katru otro gadu.

Es nenoliedzu, ka zinātne ir vajadzīga, bet, ja zinātne ir pirmajā vietā un tikai pēc tam studijas universitātē, tad gan es nesaprotu, uz ko mēs velkam. Jā, vajag zinātni, brīvā laikā, studentiem vajag zinātni, mazus darbiņus iedot, vajag piesaistīt skolniekus, kā to gadiem dara profesore Ērika Bizdēna. Piemēram, Kristers Ozols, zēns blondiem, gariem

matiem, kuru pirmo reizi biju ievērojis ķīmijas olimpiādē. Uzreiz sapratu, ka tas būs ķīmiķis, ir Ērikas Bizdēnas skolnieks. Kā students, viņš iekaroja manu simpātiju nelielu daļiņu.

Paldies par sarunu!

Bet grāmatas ir vajadzīgas. Kad iznāks mana un Velgas grāmata, nopērciet to, ielieciet plauktā, parādiet kolēģiem, lai sāk mācīties ķīmiju. Vienkārši un no pašiem pamatiem. Rostokas universitātes profesors Lotārs Fritčs (Lothar Fritsch), kurš stāvēja kā padomdevējs blakus manai pirmajai grāmatai (tā iznāca 1999. gadā), kad teicu, ka gribu uzrakstīt grāmatu ar vienkāršu, saprotamu saturu, teica; „Jūs nesaprotat, cik tas ir sarežģīti. Lai uzrakstītu vienkārši, ir daudz jāzina.” Es varu teikt, kaut ko jau es zinu!

Intervija publicēta 2014. gada 12. martā.

Avots: <http://rtuzb.blogspot.com/2014/03/milestiba-ir-kimija-draudziba-nav.html>